

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning
Mail: apn@nanog.gl, rjen@nanog.gl og katk@nanog.gl

11. august 2025

Forvaltningsplan for Havgående fiskeri efter Hellefisk i Vestgrønland og fiskeri efter rejer i Vestgrønland

Kommentar til de to udkast til Forvaltningsplaner, hhv. Forvaltningsplan for Havgående fiskeri efter Hellefisk i Vestgrønland og fiskeri efter rejer i Vestgrønland.

Dette svar fokuserer på det centrale spørgsmål om rækkefølgen for fordeling af den årlige totalt tilladte fangstmængde (TAC), som beskrevet i begge udkastet, afsnit 3.2.2.

Når man kigger på dem, så tænker man at der kan være en uoverensstemmelse mellem forvaltningsplanens nuværende formulering, den gældende Fiskerilov (Inatsisartutlov nr. 29 af 23. maj 2024, kapitel 5) og Grønlands/EU-aftalen af 1985.

Gældende ret – Fiskerilovens kapitel 5

§ 17–§ 20 fastlægger følgende rækkefølge:

- Fastsættelse af TAC (§ 17): Naalakkersuisut fastsætter TAC for hver bestand i overensstemmelse med den relevante forvaltningsplan og internationale aftaler.
- Fordeling af TAC til flådekomponenter (§ 18): TAC fordeles til de grønlandske flådekomponenter under hensyn til internationale aftaler.
- Håndtering af ikke-udnyttet TAC (§ 20): Kun hvis en del af TAC ikke er licenseret eller fordelt, kan Naalakkersuisut tilbyde denne mængde til bilaterale parter (herunder EU) i henhold til aftaler.

Lovens ordlyd viser klart, at tredjelande først kan tildeles kvoter efter, at den grønlandske fordeling er gennemført, og kun for overskydende mængder.

EU-aftalen af 1985

Aftalen om Grønlands udtræden af EF (nu EU) bygger på princippet om, at EU-fartøjer alene kan fiske den del af TAC, som grønlandske fartøjer ikke kan udnytte – altså overskydende kvoter.

Udkastets ordlyd i afsnit 3.2.2

Udkastet beskriver først fordeling med Canada (50/50). Derefter står, at mængder "byttet eller solgt til tredjelande, herunder EU" fratrækkes, inden den resterende mængde allokeres til grønlandske aktører efter kvoteandele.

Denne formulering kan læses som om tredjelande potentielt får kvoter før fuld udnyttelse af den grønlandske andel, hvilket afviger fra lovens § 20 og EU-aftalens princip.

Juridisk vurdering

Lovens rækkefølge: Først national fordeling (§ 18), derefter evt. overskud til tredjelande (§ 20, nr. 4).

Udkastets i de forvaltningsplane - rækkefølge: Fordeling med Canada → fradrag af tredjelandsmængder → fordeling af rest til grønlandske aktører.

Mulig konsekvens: Risiko for retlig uklarhed og konflikt med både Fiskeriloven og EU-aftalen. Lovgrundlag: Fiskeriloven § 16, stk. 2, kræver, at forvaltningsplaner er i overensstemmelse med internationale aftaler.

Spørgsmål til afklaring

På denne baggrund beder vi om en klar juridisk afklaring fra Departementet:

Hvordan harmonerer afsnit 3.2.2 i udkastet til forvaltningsplan med Fiskerilovens kapitel 5, særligt § 20, stk. 1, nr. 4, og EU-aftalens princip om, at tredjelande (herunder EU) kun må fiske overskydende kvoter efter, at grønlandske fartøjer har haft mulighed for at udnytte hele den grønlandske TAC-andel?

Det kan være at jeg har misforstået hvad der står i disse aftaler, og derfor har behov for afklaring af ovenstående. På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Bent Sørensen | Grønlands Erhverv

Supplerende juridisk vurdering – Kapitel 5 i Fiskeriloven vs. udkastets TAC-rækkefølge

1. Gældende ret – Kapitel 5 i Fiskeriloven (Inatsisartutlov nr. 29 af 23. maj 2024)

Kapitel 5 fastlægger tre centrale trin i fordelingen af fangstmængder:

1. **§ 17 – Fastsættelse af TAC**
 - Naalakkersuisut fastsætter TAC for hver bestand, i overensstemmelse med den relevante forvaltningsplan (§ 16).
 - TAC'en inkluderer både fangster i grønlandsk farvand og grønlandske fartøjers fangster udenfor farvandet (via internationale aftaler).
 - Der kan ske justering efter videnskabelig rådgivning og konsultation.
2. **§ 18 – Fordeling af TAC til flådekomponenter**
 - Når TAC er fastsat, fordeler Naalakkersuisut den mellem de forskellige flådekomponenter under hensyn til internationale aftaler og forvaltningsplaner.
 - Der kan fastsættes regler for fordeling efter tid, områder, redskaber, erhvervsgrupper eller flådekomponenter.
3. **§ 20 – Håndtering af ikke-udnyttet TAC**
 - Først efter, at TAC er fordelt efter § 18, og hvis en del **ikke** er omfattet af licens eller fordeling, kan Naalakkersuisut:
 1. Overdrage kvoteandel (§ 31).
 2. Overdrage eller fordele som årskvote.
 3. Bruge til forsøgsfiskeri.
 4. **Tilbyde til bilaterale parter** (fx EU) i henhold til aftaler.
 - Denne § 20 viser, at tredjelande først kommer ind i billedet, **efter** at de grønlandske kvoter er tildelt og vurderet i forhold til udnyttelse.

Kerneprincip:

Loven prioriterer grønlandske aktører først (§ 18), og tredjelande kan kun få adgang til **overskydende kvoter** (§ 20, nr. 4).

2. Udkastets formulering i afsnit 3.2.2

- Efter fordeling med Canada nævnes, at mængder “byttet eller solgt til tredjelande, herunder EU” trækkes fra, **inden** den resterende mængde fordeles til grønlandske aktører.
- Denne rækkefølge kan læses som en **forskydning** af prioriteringen, hvor tredjelaftaler tages i betragtning **før** den fulde nationale fordeling.

3. Vurdering af forholdet mellem lov og udkast

- **Lovens rækkefølge (§ 17–§ 20):**
 1. Fastlæg TAC.
 2. Fordel til grønlandske flådekomponenter (§ 18).
 3. Kun overskydende kvoter kan tilbydes tredjelande (§ 20).
- **Udkastets rækkefølge:**
 1. Fordeling med Canada.
 2. Fradrag af tredjelandsmængder (EU m.fl.).
 3. Fordeling af rest til grønlandske aktører.

Konklusion:

Udkastets nuværende formulering i 3.2.2 er **ikke i fuld overensstemmelse** med Fiskerilovens kapitel 5, da den kan give indtryk af, at tredjelandsaftaler prioriteres på linje med eller foran den nationale fordeling. Det kan skabe **retlig uklarhed** og i praksis være i strid med lovens § 20, der placerer tredjelandsadgang efter national fordeling.